

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE

Luxembourg, 5. november 2013
ECA/13/37

Letno poročilo za leto 2012 – pogosta vprašanja

1. Ali je Evropsko računsko sodišče odobrilo računovodske izkaze za leto 2012?

Da. Evropsko računsko sodišče je odobrilo računovodske izkaze za leto 2012 kot popolne in točne, tako kot vsako leto od proračunskega leta 2007. Sodišče je ugotovilo, da računovodski izkazi za leto 2012 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj EU in njene rezultate za to leto.

Toda poleg tega, da Sodišče potrdi, da so prihodki in odhodki v računovodskih izkazih točno prikazani, mora tudi dati mnenje o tem, ali so bila plačila izvršena v skladu z ustrežno zakonodajo. **Tako kot v prejšnjih letih Sodišče tudi za leto 2012 ne zagotavlja, da so bila ta plačila zakonita in pravilna, kar je privedlo do negativnega mnenja o pravilnosti odhodkov.**

2. Proračun v EU za leto 2012 skupaj je znašal 138,6 milijarde EUR, stopnja napake pa 4,8 %. Ali to pomeni, da je bilo skoraj 7 milijard sredstev EU zapravljenih?

Ne. V preteklosti so nekateri komentatorji pomnožili celotni proračun EU s stopnjo napake in dobili skupni znesek zapravljenega denarja. **To je poenostavljen pristop, ki je lahko zavajajoč.** Sodišče za svoje letno poročilo o splošnem proračunu EU preverja, ali so bila sredstva EU namensko porabljen in ali je bila poraba ustrezno utemeljena.

Nekatere ugotovljene napake se nanašajo na napačno porabljen sredstva, kot na primer podpora, ki so jo podjetja dobila za zaposlitev brezposelnih oseb, pri tem pa niso upoštevala pogoja, ki je določal, da morajo te osebe ostati zaposlene neko minimalno obdobje, in ki je bil namenjen zagotavljanju dolgoročnih koristi. Ali na primer neposredna dodelitev naročila za gradnjo avtoceste nekemu podjetju, ne da bi drugi morebitni ponudniki imeli možnost predložiti ponudbe po najboljši možni ceni.

To so primeri neučinkovitosti in ne nujno zapravljanja. Sredstva EU so bila namensko porabljen in so prinesla delno korist, čeprav pogoji za njihovo porabo niso bili v celoti upoštevani. Po drugi strani pa zakoniti in pravilni odhodki včasih lahko pomenijo zapravljanje, kot na primer gradnja avtoceste ne glede na prometne potrebe.

3. Kaj torej pomeni 4,8-odstotna ocenjena stopnja napake?

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi – L - 1615 Luxembourg
Prenosni telefon: (+352) 621 552 224 Tel.: (+352) 4398 45410
press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA
www.eca.europa.eu

4,8 % je ocenjeni znesek **sredstev, ki ne bi smela biti plačana iz proračuna EU**, ker niso bila porabljena v skladu z veljavnimi pravili in torej niso skladna z namenom, ki sta ga Svet in Parlament določila z ustrezno zakonodajo EU.

Med značilne napake spadajo **plačila neupravičenim upravičencem ali za neupravičene projekte ali za naročila storitev, blaga ali investicij, ki niso temeljila na ustrezni uporabi pravil za javno naročanje**. Glej diagram 5: Prispevek k skupni ocenjeni napaki po vrsti napake [POVEZAVA]. Ni nujno, da vsa nezakonita ali nepravilna plačila pomenijo zapravljanje, tako kot ni nujno, da so vsi zakoniti in pravilni odhodki stroškovno učinkoviti. Zato tega odstotka ne bi smeli računati kot zapravljanje ali izgubljena sredstva v primerjavi s skupnim proračunom EU.

4. Kako prihaja do napak?

Do napak prihaja, kadar upravičenci pri zahtevkih za financiranje EU ne spoštujejo pravil. Upravičenci morajo spoštovati ustrezna pravila EU in v nekaterih primerih nacionalna pravila, da so upravičeni do sredstev EU. Namen teh pravil je poskusiti zagotoviti, da se sredstva porabijo v skladu z namenom, ki sta ga določila Svet in Parlament.

Do napak prihaja, kadar se ta pravila kršijo. Tako na primer kmetje ne spoštujejo svojih okoljskih zavez, nosilci projektov ne spoštujejo pravil javnega naročanja, raziskovalni centri pa vlagajo zahteve za stroške, ki niso povezani s projekti, financiranimi s sredstvi EU. V letnem poročilu za leto 2012 so posamezni primeri napak, odkritih med revizijskim preizkušanjem Sodišča.

5. Če ocenjena stopnja napake za plačila za leto 2012 znaša 4,8 %, ali to pomeni, da je bilo 95,2 % proračuna EU porabljenih skladno s pravili?

Ne. Mnenje Sodišča o porabi EU temelji na obsežnem vzorcu, ki zajema vsa področja politike. Transakcije v vzorcu so podrobno revidirane, odkrite napake pa se računajo kot ocenjena stopnja napake.

Vendar pa je veliko napak, ki jih Sodišče količinsko ne opredeli, kot so manjše kršitve pravil javnega naročanja, neupoštevanje pravil o objavi ali nepravilen prenos direktiv EU v nacionalno zakonodajo. Te napake niso vključene v stopnjo napake, ki jo je ocenilo Sodišče.

6. Ali napake pomenijo goljufije?

Ne nujno. Goljufija je namenska naklepna prevara zaradi pridobivanja koristi. Čeprav revizijski postopki Sodišča niso namenjeni odkrivanju goljufij, Sodišče vsako leto pri revizijskem preizkušanju odkrije majhno število domnevnih goljufij. O njih poroča Evropskemu uradu za boj proti goljufijam, ki uvede preiskave in po potrebi ukrepa v sodelovanju z organi države članice.

7. Ali se finančno poslovanje EU izboljšuje ali slabša?

Finančno poslovanje je razmeroma stabilno iz leta v leto, čeprav se razlikuje po posameznih področjih politike. Na primer, ocenjena stopnja napake na področju kmetijstva se je več let povečevala. Za strukturne sklade se je ocenjena stopnja napake po letu 2009 vsako leto povečala, potem ko se je v treh letih pred tem zniževala.

Sodišče je večkrat priporočilo nadaljnjo poenostavitev pravil zaradi izboljšanja kakovosti porabe in zmanjšanja stopnje napake. Analiza poenostavitve pravil Evropskega socialnega sklada nakazuje, da je imela poenostavitev pozitiven učinek.

8. Kje so glavni problemi, pri državah članicah ali Evropski komisiji?

Pri obojih. Sodišče ocenjuje, da znaša stopnja napake za odhodke, ki jih skupno upravljajo Komisija in države članice, 5,3 %, za ostale operativne odhodke, ki jih upravlja neposredno Komisija, pa 4,3 %. Številni primeri slabosti v upravljavskih in kontrolnih sistemih so bili ugotovljeni na ravni držav članic in Komisije.

Poraba za področja deljenega upravljanja, kot sta kmetijstvo in regionalna politika, dosega 80 % porabe EU. Za veliko napak, odkritih pri reviziji, so imeli organi držav članic informacije, na podlagi katerih bi lahko odkrili in odpravili probleme, preden so od Komisije zahtevali vračilo sredstev. Sisteme finančnega poslovanja bi bilo mogoče še izboljšati in zmanjšati stopnjo napake.

9. Zakaj je Sodišče nekoliko spremenilo svoj način izvajanja letnega revidiranja? Ali to ne otežuje primerjave s preteklostjo?

Letos je bil posodobljen način vzorčenja transakcij, **tako da je osnova za preučevanje transakcij zdaj enaka za vsa področja porabe**, in sicer se vzorči na točki, na kateri je Komisija sprejela in knjižila odhodke, s čimer je potrdila, da so po njenem mnenju plačila iz proračuna EU upravičena. Revidirane populacije bodo od leta do leta bolj stabilne, ker bodo izločene spreminjajoče se stopnje predplačil. Ta standardizacija načina vzorčenja Sodišča je povzročila, da je bil učinek na njegovo ocenjeno stopnjo napake za proračun za leto 2012 kot celoto samo 0,3 odstotne točke.

10. Zakaj se toliko pozornosti namenja napakam, čeprav lahko Komisija od držav članic zahteva, da vrnejo napačno porabljena sredstva?

Komisija največkrat od držav članic ne zahteva dejanskega vračila sredstev EU, če so bila napačno porabljena. Kadar se pri zahtevkih za vračilo izdatkov najdejo napake, lahko države članice v skladu z veljavno zakonodajo ta sredstva EU predodelijo za druge projekte ali dobijo dodatna sredstva EU, če predložijo dodatne račune.

Finančni popravki in izterjave se upoštevajo pri stopnji napake, ki jo oceni Sodišče, če se zaradi njih razveljavijo napačna plačila, izvršena med letom, ali z drugimi besedami, če je bilo ugotovljeno, da so bili odhodki nepravilni in izključeni iz izjave, ki jo je neka država članica poslala Komisiji, in/ali če so ti odhodki privedli do izterjav od upravičencev med letom. Vendar so ti pogoji samo včasih izpolnjeni.

Na področju kmetijstva večina popravkov ne privede do izterjav od upravičencev, pri porabi na področju kohezijske politike pa so popravki večinoma pavšalni finančni popravki, ki ne privedejo do podrobnih popravkov na projektni ravni.

Sedanje obdobje porabe 2007–2013 države članice le delno spodbuja k pravnim zahtevkom, saj je napačne zahtevke mogoče preprosto umakniti in nadomestiti brez izgube sredstev iz proračuna EU.

11. Ali bi Sodišče lahko potrdilo odhodke EU, če bi opravilo več revizijskega dela?

Ne. Sodišče je pridobilo dovolj dokazov za zagotovilo, da je stopnja napake za odhodke EU pomembna. Dodatno delo tega zaključka ne bi spremenilo.

12. Ali so bile napake, ki jih je Sodišče odkrilo, posledica njegovega omejenega dostopa do dokumentacije v državah članicah ali v prostorih končnih upravičencev?

Ne. Na podlagi Pogodbe ima Sodišče široka pooblastila za dostop, države članice in končni upravičenci pa so sodelovali z njim v revizijskem procesu.

Novinarska mapa o letnem poročilu za leto 2012 v 23 jezikih EU

www.eca.europa.eu

ECA PRESS

12, rue Alcide De Gasperi – L - 1615 Luxembourg
Prenosni telefon: (+352) 621 552 224 Tel.: (+352) 4398 45410
press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA
www.eca.europa.eu